

paa vedkommende Gaardmand. Jeg haaber, at jeg ved at benytte Telegrafen i Løbet af kort Tid, maaske en halv Dags Tid, vil kunne faa Navnet paa vedkommende Gaardmand opgivet, idet Værten har sagt, at denne Mands Handlemaade var Genstand for Forhandling ved et Møde paa Højskolen i Vraa, hvor det blev bebrejdet denne Mand, der saa stærkt holdt paa Friskolen, at han lod sin Tjenestedreng, som gik i Friskolen, skulke fra denne, for at han kunde udnytte Drengens Arbejdskraft saa meget des mere. Jeg skal altsaa skaffe Navnet at vide paa den omtalte Mand. Men jeg vilde sætte Pris paa at faa tilvejebragt en grundig Undersøgelse af, i hvor stor Udstrækning Tjenestedrengene besøge Friskolerne, thi saa skal det nok vise sig, at den gode Idé, der mange Gange ligger til Grund for Friskolen, misbruges af Gaardmænd til derved yderligere at udnytte deres Tjenestedrenges Arbejdskraft. Det bliver til Gaardmandsstandens Skam, at der er saa mange daarlige Husbønder ude paa Landet, som ikke bekymrer sig om deres Tjenestedrenges Vel. Det er ganske vist kun et Mindretal, som misbruger dem, men dette Mindretal burde ikke have Lov til i Gaardmandsstandens Navn at benytte forsømte og fattige Børn.

Thomas Larsen: Jeg spørger det ærede Medlem, om han selv var til Stede paa det omtalte Møde og hørte de Udtalelser, han sigtede til.

Sabroe: Det behøvede jeg ikke for at vide, hvorledes det er gaaet til, det er ganske kort Tid siden — ja, det ærede Medlem, der spurgte mig, ler, det skulde da ikke være Grinet fra i Fjor under Alberti-Debatten, som nu skal op igen? Jeg var for 3 Maaneder siden oppe i Vraa til et meget stort Møde, hvor der baade var Folk, der holdt paa Friskolen, og Folk, der holdt paa Statsskolen, til Stede, og der kom ogsaa denne Sag frem, og Forhandlingen om den blev refereret mig, og det var en Kreds af Mænd, som jeg ikke har Grund til at anse for upaalidelige, som refererede disse Udtalelser. Jeg har nævnt en af disse Mænd. Det er Værten paa Afholdshotellet, som det ærede Medlem overfor mig har indrømmet er en paalidelig Mand. Det er ham, jeg vil skrive til, og det ærede Medlem vil saa faa Navnet opgivet paa den omtalte Gaardmand; det ærede Medlem kender utvivlsomt Manden, naar hans Navn bliver nævnt.

Thomas Larsen: Det ærede Medlem har altsaa ikke selv været til Stede paa det Møde, han refererede, og kan altsaa ikke godtgøre, om de Udtalelser, der ere faldne, ere korrekte eller ikke. Med Hensyn til Spørgsmaalet, hvorvidt Afholdsværten i Vraa er en paalidelig Mand, skal jeg sige, at jeg kun kender ham som saadan, men ogsaa en paalidelig Mand kan undertiden faa en falsk Opfattelse, uden at det behøver at falde ham til Last. Jeg ved ikke, om det er Tilfældet for Afholdsværtens Vedkommende. Beviser mangle vi stadig.

Sabroe: Jeg synes, det ikke er frit for at være noget latterligt, at det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer ville gaa ud fra, at Friskolen ikke misbruges af hensynsløse Husbønder, som ville drage den størst mulige Nytte af deres Tjenestedrengene ved at benytte Friskolen, hvor der er mindre Kontrol med Børnenes Fraværelse fra Skolen. Det bliver ikke og kan aldrig blive en Anklage mod Gaardmandsstanden som Helhed, at en lille Kreds af Gaardmænd gør sig skyldig i, hvad der er galt, lige saa lidt som Arbejderklassen kan bære Ansvar for, hvad der af enkelte af dens Medlemmer, der ere daarlige Folk, forbyrdes. Men jeg har her hævdet, at der er foregaaet saadanne Misbrug paa Skolen i Vraa, og jeg har tilbudt at skaffe Navnet paa den enkelte Gaardmand, der er Tale om, som har øvet Misbrug. Det er netop en Mand, som har arbejdet meget ivrigt for Friskoletanken der oppe. Jeg haaber saa, at det ærede Medlem vil være tilfreds, naar jeg lover ham at skaffe ham Navnet en af de allerførste Dage.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Ændringsforslag Nr. 47 til § 21 af *Ministerens for Kirke- og Undervisningsvæsenet*, tiltraadt af *Udvalget*, se Tillæg B. Sp. 501 ff.)

vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 48 til samme Paragraf af et *Mindretal* (K. M. Klausen, Krabbe, Marott, L. Rasmussen og Zahle) *forkastedes* med 51 Stemmer mod 27.

Ændringsforslagene Nr. 49—63 til samme Paragraf af *Ministerens for Kirke-*